СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 63. Джерзі Сіті, Н. Дж., вівторок, 17-го березня 1936. — VOL. XLIV. No. 63. Jersey City, N. J., Tuesday, March 17, 1936. THREE CENTS

ЗАКІНЧЕНО СТРАЙК ОБСЛУГИ ВИСОКИХ БУДИНКІВ

НЮ ЙОРК. — Заходами міського посадника Ля Ґвардії вдалося в неділю рано полагодити страйк обслуги високих будинків і робітники вернулися в понеділок назад до роботи.

Страйк полагоджено в цей спосіб, що обі сторони згодилися віддати справу заплати роземному судді. Має ним бути Фердинанд Силкокс, заступник секретаря рільництва у Вашингтоні. Всі робітники мають вернутись до роботи й страйку не мається вважати за нарушення робітничих обовязків, хіба у випадках, де робітник допустився саботажу або насильства. Власники мають відправити теж скебів.

Обі сторони заявляють своє вдоволення з закінчення страйку.

ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ ПОКАЗУЄ ДОРОГУ ДО РОЗВЯЗКИ КРІЗИ.

ВАШИНГТОН.—Американська Федерація Праці заявляє в своїм місячнім огляді бизнесу, що Злучені Держави не потрапили дати роботи й удержання своїм робітникам головно через те, що краєві суди не дають краєві знайти відповідної дороги до полагодження цих питань.

Федерація каже, що при удосконаленей техніці, на яку стати Америку, вона могла би дати роботу всім робітникам та платити заплату 13% вищу від заплати, що її робітники побирають тепер. Всіх робітників, що тепер не працюють, можна заставити до виробу потрібного добра.

СКІЛЬКИ ЛЮДЕЙ ЖИВЕ З ДОПОМОГИ?

ВАШИНГТОН. — Рада „краєвої промислової конференції" обчисляє, що федеральний уряд дає тепер ціле або частинне удержання 11,120,925 особам.

За останні два роки число цих осіб зросло на 9 міліонів.

О. КОКЛИН ПРО СВОЄ ВІДНОШЕННЯ ДО РОБІТНИЧОЇ СПРАВИ.

ДІТРОЙТ. — О. Чарлз Коклин, радіовий проповідник, говорив у своїй промові останньої неділі про відношення своєї „краєвої юнії суспільної справедливости" до робітничого питання.

О. Коклин казав, що робітники не можуть добути належних собі прав і життя, якщо вони не зорґанізуються в робітничі юнії. Бесідник радив робітникам орґанізуватися в юнії на засаді звання.

Він виступав однаково проти „поганства модерного капіталізму" і проти крайнього соціялізму, комунізму й фашизму.

ГАВПТМАН БУДЕ ДОБИВАТИСЯ ЩЕ ОДНОЇ РОЗПРАВИ.

ТРЕНТОН (Ню Джерзі). — Адвокати Бруна Гавптмана, засудженого на смерть за викрадення й убивство дитини летуна Линдберґа, заявляють, що вони будуть домагатися від суду визначення ще одної розправи над Гавптманом.

Адвокати будуть спирати свою просьбу на закиді, що деякі важні свідки, як наприклад Амандус Гохмут, допустилися на першій розправі кривоприсяги.

МОЛОДІЖ ГРАБІЖНИКАМИ.

МИНІОЛА (Лонґ Айленд). — На крамницю пані Гилди Бернс у Гарден Сити напали три молоді бандити та ограбили її на 28 долярів. Доконавши грабунку, всіли на авто й утекли. Хтось дав знати на поліцію про грабіж, подаючи нумер на таблиці авта.

Один поліцай побачив автомобіль кілька мінут пізніше та пустився за ним у погоню. Підчас погоні, каже поліцай, він перестрілювався з сидячими в авті людьми. Втікаючий автомобіль нарешті вилетів з дороги й заїхав у дерево. Як поліцай підійшов до того місця, людей не було. Він покликав поліцію й вони обшукали цілу околицю.

Арештували 17-літнього хлопця з Бруклина, Джорджа Баркановича. Поліція закидує йому крадіж авта й грабіж. Його товаришів не зловлено.

ДВОБІЙ ПОЛІЦАЯ З БЕЗРОБІТНИМ ШОФЕРОМ.

НЮ ЙОРК. — В одному салуні посперечалися три поліцаї, одіті в цивільне одіння, з безробітним шофером, 31-літнім Джеймсом Блазі. Остаточно один з поліцаїв, Діонізіо Паскарела, викинув безробітного за двері. По якомусь часі хтось сказав Паскарелі, що викинений появився під салуном з револьвером у руці. Паскарела вийшов надвір і там справді побачив свого противника з револьвером. Він виняв свій службовий револьвер та казав тамтому кинути револьвер на землю. Блазі вистрілив до нього. Куля попала поліцаеві понад серце і він упав. З землі він вистрілив до Блазі й убив його на місці. Поліцай помер до години в шпиталі.

Поліційний уряд завісив двох товаришів Паскарелі, бо вони мали в той час бути на службі. Замітно, що револьвер, з котрого Блазі вбив Паскарелю, це теж старий службовий поліційний револьвер, котрий, не знати, яким способом, дістався в руки безробітного шофера.

АМЕРИКАНСЬКІ ЗАБОБОНИ.

Протизабобонний Союз, зорґанізований спеціяльно для боротьби проти забобонів серед американського народу, відбув у Шікаґо врочисті збори в пятницю, 13-го березня, щоб доказати американцям нерозум страху перед пятницями з датою 13-го дня в місяці.

МОРЕ ЗАМЕРЗЛО.

Море здовж берегів північного Китаю зовсім замерзло. Тієнтсін та всі інші порти є заблоковані ледами. Багато кораблів не можуть виплисти з портів на повне море.

ЗАЛОМИВСЯ ЛІД.

У німецькій місцевості Ґрісен заломився лід на місцевім озері під двома дівчатками, які совґалися на ньому. Обі дівчинки впали до води і втопилися. Втопився теж 8-літній хлопець, який намагався рятувати потопаючих.

КАТОРГА ХРИСТІЯН НА СИБІРІ.

Швайцарський щоденник „Курер де Женев" подав оповідання втікача із совєтської Росії, православного священика Медведева, якому вдалося втекти із примусових робіт на Сибірі до Манджурії. В 1923 р. його заслали на Сибір за те, що займався релігійним вихованням дітей у своїм селі. Разом з ним було на примусових роботах поверх 3,000 християн, засуджених за подібні „провини". Життя тих нещасних засуджених, що працювали при будові залізниці Байкал—Амур, це справжнє пекло. Вязні сплять на морозі в неогрітих вантажних вагонах, їдять огидні харчі, вмирають десятками від виснаження. В цьому таборі Медведев стрічав архиєрея Матея з Вороніжа, 24 вищих достойників православної церкви і багатьох духовних, які, падучи при праці і добуваючи останки сил, вели жахливе життя каторжників. Після ріжних труднощів і пригод Медведев утік до Манджурії.

ПОЛІЦІЙНА ПАНАМА В ПІНСЬКУ.

З причини ріжних зловживань при військовій бранці заарештовано в Пінську 20 осіб. Між арештованими знаходиться кілька вищих поліційних урядовців.

МАТИ Й ДВОЄ ДІТЕЙ ЗГИНУЛИ В ПОЛУМІНІ.

В селі Пажневічкі, пйотрківського повіту, вибухла пожежа в хаті селянина Луки Жарського. Пожежу завважили сусіди пізно і заки поспішили з поміччю, вогонь знищив уже зовсім хату і господарські будинки. У спаленій хаті знайшли звуглений труп 22-літньої дружини Жарського та трупів її 4-літньої донечки і півторарічного синка. Жарського не було вдома підчас вибуху пожежі.

ОБДАРОВУЮТЬ ГОДИННИКАМИ.

Совєтський уряд рішив обдарувати всіх своїх старшин і підстаршин годинниками. Совєтський уряд купив ті годинники у Швайцарії під умовою, що швайцарський уряд знову навяже дипльоматичні звязки з Совєтами.

ЗАМКНУЛИ НАЙСТАРШУ НА СВІТІ ТЮРМУ.

В китайській місцевості Тсунг-Ванг замкнули недавно найстаршу на світі тюрму, що існувала більш як 2,100 літ. Ця вязниця була ще побудована кількасот літ перед народженням Христа. Останніми часами у вязниці було понад 3,000 вязнів. У вязниці були неймовірно жахливі санітарно-гігієнічні умовини, внаслідок чого панували там постійно ріжні грізні епідемії, що косили вязнів десятками. Смертність між вязнями в цій тюрмі була така велика, що китайські власти рішили остаточно цю вязницю замкнути. Її незабаром розберуть, а на її місце побудують нову.

СПАЛИЛИ ЦЕРКВУ.

В селі Сідому, пов. Самбір, вибухла 4. лютого досвіта у деревляній церкві пожежа і знищила її майже до тла. Вогонь спричинили злодії, що вкрали церковну скарбонку з ґотівкою 120 зл. Деревляні стіни злочинці обляли нафтою чи бензиною, а крім того по кутах церкви розложили з церковних риз і книг вогонь, так що полумінь обняла відразу цілу церкву. Тої самої ночі постинали голови всім фіґурам святих, що стоять при дорозі від Сідого до Дублян. Справою занялася поліція.

ЗА МІЛІОНОВІ ЗЛОВЖИВАННЯ.

У самбірському суді запав присуд у процесі з приводу міліонових зловживань на терені нафтового басену. При застосуванні амнестійного закону засуджено адв. д-ра Германа Кавфмана на 4 роки вязниці, промисловця Адольфа Парізера на 2 і пів року вязниці, д-ра Едм. Шелінського на 2, банкового урядовця Юркевича на 2 і бувшого скарбового урядовця Бодзьоха на 9 місяців вязниці.

„ЧЕРВОНА СКАЛА" ҐРЕНДЖИ-ДОНСЬКОГО ПО ЧЕСЬКИ.

Братиславське Товариство Приятелів Закарпаття вирішило видати переклад на чеську мову історичної поеми найбільшого поета Закарпаття, Василя Ґренджи-Донського „Червона скала". Дія цеї поеми відбувається на хустському замку підчас нападу татарів на Закарпаття. На жаль, з цього хустського замку, що колись був єдиним сторожем всієї Мараморощини й був широко відомий в світі, залишилися тільки руїни... Переклад поеми вийде в недовгому часі.

ЩОБ ЗАТЕРТИ СЛІДИ ЗЛОВЖИВАНЬ, ПІДПАЛИЛИ РАТУШ.

У польському місті Семполіні вибухла пожежа в ратуші. Горіла кімната, де були акти. Виявилося, що кімнату хтось підпалив, бо шафа з актами, крісла та інші предмети були обляті нафтою, а опісля підпалені. Слідство устійнило, що тим способом мали бути затерті сліди зловживань у маґістраті. Але акти, що мали бути знищені, не згоріли, бо попереднього дня їх перенесли з тієї кімнати до іншої. Під замітом підпалу арештували братів Жемпільських, з яких один був свого часу секретарем міського заряду.

МІЛІОНИ ЧЕКАЮТЬ 100 ЛІТ НА СПАДКОЄМЦІВ.

Ріжні люди, що називаються „Емерик" в Австрії, Чехословаччині та на Мадярщині, думають про міліони. 100 літ тому помер мешканець малого села в Моравії Джон Емерик, що був головою товариства для розшуків золота. Він залишив заповіт, яким призначив своїх спадкоємців за 100 літ після його смерти. Тепер прийшов саме час, щоб дістати міліони. Треба тільки доказати паперами за 100 літ свій безпосередній звязок із чудаком-міліонером.

СИН ҐАНДІЯ ПЕРЕХОДИТЬ НА ХРИСТІЯНІЗМ.

Син Ґандія, провідника індійців, оголосив в індійській пресі лист, у якім заявляє, що між ним і його батьком є великі світоглядові ріжниці, та що він перейде незабаром на християнізм.

СМЕРТЬ СИНА ДЕ ВАЛЄРИ.

Цими днями трапився нещасний випадок з наймолодшим сином ірляндського премієра, Бріяном Де Валерою. 20-літний Де Валера, їдучи швидко верхом по парку, ударив головою до галузи дерева й упав з коня. Важко раненого перевезли до лічниці, але лікарська поміч була вже даремна. По кількох годинах наймолодший син Де Валери помер.

РЕЕМІҐРАНТИ З ФРАНЦІЇ.

Крізь Познань переїхали поверх 2,000 польських реемігрантів із Франції. Були між ними й вдови з дітьми, яких батьки померли підчас подій у Франції. Реемігранти, що в останніх часах були безробітними, походять переважно із східних воєвідств.

ОГРАБИЛИ ВЕТЕРИНАРЯ.

До села Святе, пов. Ярослав, приїхав перед кількома місяцями в урядовій справі ветеринар із Радимна, С. Соляк. Коли пізним вечором вирушив додому, по дорозі візник перевернув віз і ветеринар упав до рова. Одночасно зпоза дерева вискочили два людці і разом з візником побили ветеринаря та заграбили йому гроші. Поліція арештувала двох парубків, Бараха і Гайльбаха, які разом з візником Середою будуть відповідати за грабунок перед судом присяжних у Перемишлі.

ТРАНСФУЗІЇ ЗВІРИННОЇ КРОВИ У ЛЮДЕЙ.

Інститут трансфузії крови в Москві переводить від кількох років трансфузії звіринної крови у пацієнтів. Між іншим козячої крови вживали при шлункових недуґах, ревматизмі суглобів і анемії. Висліди тих досвідів були добрі. Вилікувано нпр. одного пацієнта, що мав чираки у шлунку. Подібні досліди будуть робити в інших медичних інститутах. У Франції роблять трансфузії звіринної крови від 1928 р.

КАТАСТРОФА НА ОЗЕРІ.

Після сильної бурі на озері Ладоґа відорвалася величезна криґа, на якій знаходилося 37 фінських рибалок з 11 кіньми. Поміч, яку незабаром зорґанізовано, вратувала покищо 5 рибалок і 5 коней. Інші поплили з водою.

НАПРУЖЕННЯ МІЖ ФРАНЦІЄЮ І НІМЕЧЧИНОЮ ЗБІЛЬШАЄТЬСЯ

ЛОНДОН. — Німеччина дала відповідь ґенеральному секретареві Ліґи Націй у справі його запрошення, щоб Німеччина взяла участь у нарадах Ради Ліґи Націй. Німеччина заявила, що візьме участь тоді, коли буде при нарадах трактована нарівні зі всіми інщими членами Ради Ліґи Націй та як разом зі справою Надренії будуть на тих нарадах радити і над предложеним Ґітлером новим проєктом замирення Европи.

Французький міністер справ заграничних Флянден навіть не хотів дочитати до кінця ту відповідь. Сказав, що він прибув до Лондону на наради в справі нарушення Німеччиною льокарнеиського договору. І тільки над тим він буде радити, а більш над нічим.

ДУЖЕ ТЯЖКА СИТУАЦІЯ.

ЛОНДОН. — Ніхто не годен передбачити, що вийде з нарад Ради Ліґи Націй у справі вмаширування німецьких військ до Надренії. Так, як тепер справи виглядають, нема виглядів, щоб можна було звести докупи Францію з Німеччиною.

ДІЯРІЙ ГЕТЬМАНА ПИЛИПА ОРЛИКА.

ПАРИЖ. — Я подає Офінор, у скорому часі появиться друком повне видання знаменитого „Діярія Орлика". Щоденник Орлика знаходиться нині в архівах міністерства закордонних справ Франції, в числі інших документів тої епохи, які, на жаль, досі не опубліковані, а в частині зовсім невідомі історикам України. Щоденник Орлика обіймає діяльність гетьмана від 1720 до 1734 р. Історія цього документу така:

Після смерти гетьмана молдавський господар Маврокордато переслав той архів при допомозі французького посольства до його сина Грегора, який сховав його у своїм замку Дентевіль. По смерти Грегора, що помер без нащадків, передано цей щоденник до міністерства закордонних справ. Щоденник написаний польською мовою, але зі вставленням великої скількости українських слів, а також грецьких, латинських, турецьких, французьких та церковно-славянських, що одне доказує про широку освіту автора. Теперішнє видання, опрацьоване К. Токаржевським, має бути цілком точне і виходить у 6 томах. Те монументальне видання, яке виходить накладом Українського Наукового Інституту, має бути дорогоцінною вкладкою до освітлення тієї „епохи велитнів", коли Европа була перебудована на 200 років і коли Україна так нещасливо на довгий час зникла з її мапи.

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ІТАЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ.

РИМ. — Видавництво „Ми та Україна" видало нову книжку під титулом „Введення до історії української літератури". Ця публікація дає в дуже короткій та стислій формі основні поняття про відрубність українського народу, про походження назви Україна, про українську мову і нарешті про українську літературу, починаючи від найстарших часів. До книжки поданий показник праць про українську літературу чужими мовами.

УКРАЇНСЬКА РОЗВІДКА ПРО ФРАНЦУСЬКУ АВІЯЦІЮ.

ПАРИЖ (Офінор). — Військовий часопис „Табор" приносить більшу фахову розвідку про французьку авіяцію, написану підполковником Української Армії, Мореєм де Мораном, який спеціяльно студіював ту справу підчас свого побуту в Парижі. Підполковник Моран перенісся тепер до Канади і перебуває разом зі своїм тестем, ґенералом Сікевичем.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ПО МОСКОВСЬКИ.

МОСКВА. — „Правда" подає, що Союз Марксо-Ленінських Інститутів на Україні підготовляє з доручення уряду УССР видання тритомової історії по московськи. В історії автори звернуть увагу на боротьбу з імперіялізмом, пролетарську революцію та громадянську війну на Україні, а також зясують „марксо-ленінськими" методами твори Котляревського, Шевченка, Куліша й інших письменників.

УКРАЇНЕЦЬ — ВІДКРИВЕЦЬ НОВИХ НАФТОВИХ ТЕРЕНІВ.

ЛЬВІВ. — Як відомо, на пограниччю турчансько-ліського повіту відкрито нові джерела нафти. Ця вістка зробила тимбільше враження, що минулого року чотири ґеольоґічні комісії після провірки терену ствердили, що там нема ропи. Та таки відкрив там нафту українець, інж. Богдан Трешневський, родом з Ульвівка коло Сокаля. Підчас українсько-польської війни він стояв як молодий четар на позиції зі своєю батерією в Жолобку коло Липя, саме того Липя, в якому під кінець 1935 р. відкрив нові поклади нафти. Від пів року є він ґеольоґом на середню Европу американської фірми "VACUUM OIL COMPANY".

Спершу трактували його відкриття з недовірям. Врешті „Польмін" рішився вертіти для експерименту. І ось вибухла нафта, а провізоричний шиб давав уже в перших днях по 14 ваґонів нафти,

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗАМІСЦЬ ПОМОЧІ ОБУХОМ ПО ГОЛОВІ

Від довшого вже часу йшла з боку громадських установ пропаганда за реформу іміграційного закона, а спеціяльно за ухвалення законопроекту Кера-Кулиджа. Заявлялися за нього й іміграційні урядники, покликуючися на свій досвід в іміграційних справах. Цей проєкт має в собі добрі постанови, бо він між іншим має на ціли дати іміграційним урядникам свобідну руку допускати до Америки членів розділених родин; тому за нього заявлялися вже неодні громадянські встанови, що цікавляться долею імігрантів.

Та в той самий час, як багато імігрантів вижидало ухвалення цього закона, сенатори, що становлять сенатський комітет для іміграційних справ, постановили втяти штуку й додати до проєкту поправки, які надають законопроєктові зовсім інакший характер. Минулої середи саме постановили вони додати до закона поправку, на основі котрої іміграційні урядники мають не тільки право, але й обовязок депортувати з краю, себто виправити до краю походження, всякого чужинця, себто ненатуралізованого імігранта, котрого американський суд присудив за злочин, що має в собі „моральну огиду" („морел терпитюд").

За такий збезчещуючий злочин треба вважати не тільки вбивство, але й крадіж і малощо не всякий проступок. Навіть як хтось зробить собі в пивниці трохи вина, то й це урядники можуть признати за такий проступок. Як хто вкраде хліба для своєї родини, то й це буде збезчещуючий злочин. Навіть ступити на чужу траву, і це — збезчещуючий злочин по думці англійського закона, що пошанування приватної власности доводить до абсурдних меж. Хіба політичного злочину поза границями Америки не можна буде підтягнути під цю кваліфікацію.

Нащо Америці такого абсурдного закона? Робітничі юнії кажуть, що це є заходи проти робітничих організацій. Це підприємці збираються висилати з Америки всякого чужинця, що мішається до боротьби робітників з підприємцями по стороні робітників. Як такого робітника заарештують та засудять за нарушення спокою, то тоді вже іміґраційні урядники будуть не тільки управнені, але й зобовязані його депортувати. Це могло би виглядати на пусте страхіття, але коли бачимо тепер по цілій Америці сильний протичужинецький рух, то не можна навіть сумніватися, що Американська Федерація Праці має слушність.

Що на це робити? Відомо, що. Як підприємці натискають на сенаторів і конґресменів, щоб ухвалювали потрібні підприємцям закони, то робітники мусять через свої організації, через свої політичні клюби запротестувати проти таких законів. Не треба великої формальности. Звичайна телеґрама від президії клюбу зробить своє. Треба це зробити негайно, а не плакати по невчасі.

ПРО БІЛОРУСИНІВ

Куріць, веіць мяцеліца,
Чаму старий ня жаніцца?
Якже яму жаніцца?
Усе будут дзівіціся.
(Білоруська співанка).

Хто хоче чогось ближчого довідатись про наших найближчих братів Білорусинів — цей має дуже добрий спосіб: хай загляне до 1-го тому **„Української Загальної Енциклопедії"**, а там знайде на 7-мох дрібоньким друком заповнених сторонах докладне представлення етнографії, географії, історії та літератури цього народу. Ціла чеськословацька держава (чехи, словаки, українці, німці, мадяри і жиди разом) займає **140,400** квадратових кільометрів та численіть 14,400,000 людности, а етнографічно-суцільна територія Білоруси обіймає приблизно **350,000** кільометрів квадратових з **12. міліонами** мешканців. Скільки між ними є самих білорусинів, докладно не знати, тимбільше, що багато з них, так як українці, (зокрема на Поліссю) кажуть підчас субскрипції, що вони „тутейші". Таких „тутейших" в самій Польщі начислено аж **49,441** людей!

У всякому разі живе у Советах щонайменше 6 міліонів білорусинів, а в Польщі 2 міліони. Але тому, що між ними є кількасот тисяч католиків — то дуже багато зпоміж них записано поляками. Те роздвоєння білорусинів на римокатоликів і на православних є їх великою національною раною і довело до того, що частина їх письменства друкується латинкою, а друга частина — далеко більша — гражданкою. Та всежтаки **почуття одности є** між ними велике. — Навіть єзуїти не годні знищити цього почуття.

Перед 1839 р. було між білорусинами багато греко-католиків. Родина Міцкевичів мабуть також до них належала. — В тім 1839 році москалі знесли на Білорусі унію, а нарід силою, при помочі різок, примусили стати православними. Нічого дивного, що коли підчас першої російської революції 1905 р. видано указ терпимости, то яких два міліони білорусинів перейшли на католицизм. Таке сталося і на Холмщині, де біля 200 тисяч українців (колись унітів або їх потомків) — перейшли також на католицизм (Унію знесли москалі на Холмщині і Підляшу в 1875 р. також при помочі буків).

Білорусини — це між славянами найбільш нещасливий нарід. Його вищі верстви давно віддурались від нього і стали поляками, а в меншій частині росіянами. Це, що поляки між своїми письменниками або історичними особистостями звуть „Літвін", це звичайно спольщені білорусини. І ось нпр. їх великий письменник Міцкевич родився в Новгородку на Білій Руси. Якіж в Новгородку могли родитись Литвини? Не „Літвін" він так і слова по литовськи не умів, але поляк білоруського походження.

Про справу білоруського відродження треба би при нагоді більше поговорити. Досить, що воно розпочалось головно від 1-шої російської революції 1905 р. Десь може в 1910 р. приїхали два білоруські патріоти, брати Луцкевичі, на зїзд української радикальної партії у Львові — як гості. Їх промови розуміли наші селяни дуже добре. З початком червня 1918 р. їздив я яко відпоручник українського парляментарного клюбу до литовського головного міста Ковна, де тоді була головна команда східної німецької армії (т. зв. Оберосткомандо). Вертаючись звідтам, повернув я і до братів Луцкевичів у Вильні, у яких зібралися і деякі інші білоруські патріоти. Вильна була обсаджена німецьким військом і всі вони були тоді дуже пригноблені, бо німці рішились були віддати Вильну Польщі та говорили білорусинам: „Ви маєте тут тихо сидіти, бо ваша столиця там в Минську, по другім боці воєнних закопів".

Один з братів Луцкевичів вже тоді був хорий на сухоти та помер кілька літ пізніше. Другий з них зістав мабуть пізніше послом до варшавського сойму, але замішаний в справу „Білоруської Громади" — умер мабуть в тюрмі.

Білоруська інтелігенція не мала жадного політичного досвіду, а гнетена зо всіх боків, кинулась необережно, чи може з розпуки, в большевицькі обійми. То і довело до карного процесу проти „Білоруської Громади" та до тяжких кримінальних кар.

Переважаюча більшість білорусинів живе в Советах, де большевики створили для них навіть т. зв. **„Білоруську Републику"** з головним містом Минськом. Там і заложено білоруський „ВУЗ", то є університет та Академію Наук. Видано багато білоруських книг і цим дано підставу до розвою білоруського письменства і науки.

Та і тут повторилася подібна історія як на Україні під Советами. І тут не подобався московським імперіялістам білоруський „націоналістичний ухил" і багато учених білорусинів помандрувало на Соловки. Одного бувшого посла до варшавського сойму, що схоронився був на советську Білорусь, большевики просто розстріляли!

Москаль усе однакий імперіяліст: чи під царем, чи під „думою" чи під „Комінтерном".

У всякому разі скоріше чи пізніше і білорусини по другім боці ризької лінії дібються своєї долі. Нас покищо мусить інтересувати передовсім доля тих білорусинів, що опинились разом з нами в польській републиці.

І тому позволимо собі навести тут головну частину з інтервю редактора виленського польського часопису **„Попросту"** з визначним білоруським діячем **о. Адамом Станкевичем**, автором цілої низки важних книжок з обсяги історії і культури білоруського народу. Назвемо тут для прикладу лиш одну, видану минулого року під заголовком **„Да історії беларускага політичнага визваленьня"**.

О. Станкевич розріжняє в білоруській суспільности **три групи**.

Перша з них відзначається **цілковитою угодовістю** з теперішньою системою правління в Польщі. Ті люди є переважно і самі заангажовані в такій чи іншій формі в правлячому апараті, то й тому тратять чимраз більше почуття національної солідарности з білорусинами. Є це прикрою справою не лише під ідеольогічним оглядом, але і з моральною боку.

Друга група — є значно численніша. Є це **лівиця**, зложена передовсім з молоді, котра прямує до радикальних суспільних і політичних змін. Є це невповні ще скристалізований і здисциплінований елемент, але без сумніву найбільше — з ідейного боку — щирий і чистий.

Третя група, центр — це **Білоруська Християнська Демократія.** По думці о. Станкевича була вона у своїх початках дійсно християнським суспільним рухом і спиралася на звісні папські енциклики про суспільне питання. Коли однак прихильники цеї партії дійшли у своїх домаганнях конскеквентно аж до клича: **„Земля без викупу"** — то епископи виступили проти нього тай так закінчилися спроби білоруського християнсько - суспільного руху. (Таке саме сталося і з плянованою земельною реформою в нашій Зах. Укр. Національній Раді в Станиславові в квітні 1919 р. — Епископи не допустили до неї! — Д-р К. Тр.).

Згадана партія перемінилася тепер на **„Бялоруске Народне Абедненьня"**. Вонo висказується в своїй програмі проти всякої диктатури взагалі (правої чи лівої), а є за якнайширшу демократію. Признаючи в засаді приватну власність — стверджує рівночасно потребу її обмеження, отже і можливість колективізму. Програма цеї партії підчеркує рівночасно **„вивласнення без відшкодування"**, й проголошує свободу кождого віроісповідання.

Крім цих трьох політичних напрямів формується ще поміж білорусинами партія **народніх соціялістів**. Це однак допервa почини.

Для повної характеристики білоруської суспільности треба би ще додати, що вона дуже пильно слідкує за поступом білоруської культури на совєтській Білорусі, за тамошним розвоєм білоруської культури та письменства.

О. Станкевич зазначує, що останніми часами видно значне оживлення білоруського руху у самій Вильні. Це бачимо передовсім в численній участи найбідніших народних верств в богослуженнях, на котрих проповідується білоруською мовою. Він сам завважав, яке велике враження робить рідна мова на слухача, коли вона несеться з проповідальниці. Народ ходить також громадно на публичні збори і виклади про білоруські справи. Є одним словом очевидний зріст національного освідомлення у білорусинів та їх активности.

Щодо шкільництва, то це дуже сумна справа. Кураторія заявляє урядово, що білоруських утраквістичних (!) шкіл є 69, та по думці о. Станкевича є їх далеко менше. Він каже дослівно: „Можна би чейже жадати рівної справедливости від поляків, котрі в своїх протилитовських демонстраціях домагаються для **двіста тисяч поляків** на Литві — **чотирьох соток шкіл.** Відповідно до польського „Малого Рінка Статистичного за рік 1935" є в Польщі **1,600,000** білорусинів — отже за цею пропорцією ми, білорусини, повинні би мати тут **3,200** шкіл. Та ми аж до такого числа не маємо навіть претенсії. Хай би покищо було бодай **пятьсот** білоруських шкіл!"

Як бачимо — то добряга о. Станкевич є дуже скромний у своїх домаганнях. Пригляньмося однак трохи ближче програмі **„Беларускага Народнага Абедненьня"**, до котрого мабуть і він належить.

І так § 28-мий цеї програми звучить: „Безземельні і малоземельні селяни дістануть землю без викупу".

Але зараз § 29. каже: „Розрахунок з власниками земських на землю переведе держава".

Виходить отже таке, що дідичі мали би таки дістати відшкодування (викуп), а гроші далиб ті, що платять податки, отже передовсім селяни, міщани та робітники.

Таке поставлення справи є очевидним поворотом назад у порівнанні до програми христ. білор. демократії з 1931 року, де говорилося: „Всі земельні области, що переходять норму, котру може обробити власними руками хлопська родина (т. зв. „працовная норма"), мають бути віддані малоземельним і безземельним на власність і без викупу". Про якийсь „розрахунок" з дідичами — не було там і бесіди.

Наведемо ще кілька інтересних параграфів з програми „Б. Нар. Абедненьня". І так: § 37. звучить: „Б. Н. А. заявляється за солідарність селян, робітників, інтелігенції та всіх працюючих". (На жаль — є іще багато „інтелігентів", котрі живуть з чужої праці, а не почувають себе до обовязку боротися за права всіх працюючих!).

§ 38. програми виступає проти диктатури робітників над селянами і навпаки.

§ 39. звучить: „Б. Н. А." прямує до цього, щоб не пролетаризувати громадян, але щоб їм давати власність. І так рільним робітникам — давати землю, а фабричних робити спільниками дотичних фабрик. Та партія прямує до того, щоб і фабричних робітників поселювати на землі, котра би їм вистарчала на виставлення хати та заложення городу".

Та всеж таки найцікавішим є § 1-ший програми цього „Абедненьня", котрий звучить: „Бел. Н. Абедненьня", стоячи на основі самоозначення народів, прямує до **самостійности білоруського народу на всіх його етнографічних землях, злучених в самостійну державу".**

Ми читаємо це — і протираємо очі. То у Вильні і таке можна друкувати?! І досі не позамикано якось до тюрми авторів цеї програми, разом з о. Станкевичем та редактором „Попросту", де вона видрукована? Тут треба би хіба заспівати з давним польським поетом з т. зв. „української школи, Богданом Залеським: „У нас іначе, іначе, іначе!"

Д-р Кирило Трильовський.

УЛАС САМЧУК

ГОРИ ГОВОРЯТЬ

Роман у 2-ох частинах.

Частина перша.

— 26 —

На дворі темнота. Колиб громи били й горіла під ногами дорога, я швидше не гнався, як тоді. Проте не відразу пішов додому. Якимсь чином я опинився під вікнами попа Бабчинського й докладно обзнайомився з його двором та огорожею. У вікнах горить ясне світло й рипить грамофон. Там проводять запусти. На подвірю кілька бричок і між ними знана мені бричка Йонашів. Що булоб, колиб я тепер зустрів її? Цікаво, що булоб?

Але я не зустрів її. Обійшов кілька разів подвіря й вернувся до себе. Пройшов поволі через вузенький місточок на Тисі, а після кілька разів сюди й туди пройшов по лівому березі. Ліворуч від мене центр Ясіня. Це найгустіше заселена частина. Мешканці переважно — ізраель. Багаті, бідніші, купці, крамарі, хабарники та ґлитаї. Тут і знаний Розенкранц. Ось його гучний одноповерховий будиночок із мезаніном. Вїзд до заднього двору від Тиси. Подвіря обнесене високим частоколом, а брама вічно на замку. На вулицю виходять лише вікна двох — споживчої та залізної крамниць.

Крім того він має ще коршму, паровий тартак та адвокатську канцелярію. Останніми часами він узявся за постачання армії всього, що їй необхідне.

Пригадав Тулайдана. Що то він поробляє. На яких фронтах торзають його? Котру новий рану? Но може вже давно вернувся в порох землі, з якої ніколи не вилазив?

На вежі католицького костела забамкав годинник. Відслухав дванадцять і подався через Буковинку додому.

По полудні другого дня прийшла до мене Анна. Це мене здивувало.

— Ти чого хочеш? — озвався не особливо лагідно. Вона заскреготала, що її післали панночка й що я маю зараз до них прийти. Швидко одягаюся й виходжу. Надворі опамятався. Куди? Що ти робиш?

— Скажи, Анно, своїй панночці, що прийду за дві години й чекатиму коло молодого смеречника. Розумієш? Як хоче, хай прийде. Так і скажи їй, як хоче... Второпала?

Анна кивнула носом і пішла. Години ці тягнулися неймовірно довго. Ходив і теранив есе. День, здавалося, святочний. Рожеві вітри летіли прудко на схід. З полонин погавкували ґавбиці.

Не голився й не чистився, а пішов так, як був. Думав, прийду, сяду на пеньочку й довго до смерку чекатиму. Але так не було. Коли прийшов, вона вже чекала на мене. Одягнена в пальто, обшите білими кріличими шкірками. Личко рожеве, а очі, як і завжди, чорні вуголно.

Привіталась і подала руку. Як це дурновато перший раз у житті стискати таку руку.

— Ви, пане Цокан, вчора дуже негарно зробили, не чекаючи на мене! — суворо насупивши бровинята, сказала. — Так лицарі не роблять. Це так і знайте.

— Алеж..

— Нічого алеж. Досить. Ви не дивіться на мене... Я сьогодні не гарна й зла. Ух, і сердита я сьогодні. Я взагалі вмію бути сердита. Знаєте, жінки як хочуть, то можуть страшенно сердитися. Як кітки. От мама моя та ні. Та не вміє сердитися. Я ще ніколи не бачила, щоб вона сердилася. Отака собі рівна, без вузликів. Вона така ніжна й така перелякана. Ви думаєте, що? Думаєте, чого ми тут цілу зиму під самим фронтом живемо? Мабуть думаєте, щоб жити денебудь інде, де менше небезпеки, але на цьому настояла я. Ну й було сміху. Мама вперлася — ні й ні. Ніколи ще не бачила, щоб мама вміла бути такою впертою. А я кажу: добре! ти залишайся собі тут, а я поїду сама собі туди. А жили ми тоді в Рахові. Знаєте? — глянула на мене. Невже вона тоді вимахувала хустинкою для мене? Цього не запитав.

— Так, я бачив вас у Рахові на двірці. Тоді я від'їжджав до війська.

— Ну, от. Значить я не брешу. Мама спинялась, не хотіла, але я настояла й ми переїхали сюди. І було тут весело. Кожної ночі спиш і чуєш: бух! бух! Тра-та-та-та! Зігнешся, як можеш, обгорнешся периною. Ух! І так цілу зиму. У нас було людей. Кожний день. Старшини, старшини й старшини! І тоді, як приїхали ви... Ну й сміялися ми після. Той лойтнант казав, що я найоригінальніша жінка на світі. Знаєте, що то значить? Найсміливіша. Але я посміялася з нього. Страшно сміялася. Він ще ніколи не прислуговував мені навіть. Мама зробила такі великі очі, що аж страшно. Що то твориш, Кіті? Нічого я, мамочко, не творю. До нас же ніколи не зайшли вояки. Вони приходять всі. Я люблю вояків. Старшин ні, так і сказала. При тому був лойтнант і його колега Дураш. Обом так і випалила це в вічі. І нічого. Все змовчали.

А уявіть, яке перелякане обличчя зробила мама, коли одного разу я заявила, що йду на позицію. Одягнула все військове й іду. Йду й кінець. Кіті! Ну, не дурій, Кіті. Ти завжди мене сердиш. Тиж знаєш, що там рвуться стрільна. Ха-ха-ха! — засміялася я. А ти, мамочко, думала що? Думала, що на війні бублики з медом печуть і показують китайські покус-покус. Смішна мама. Ну і смішна мама!

— І ви пішли на фронт? — питаю оберего. Кіті сипала свої слова, як із мішка. Ішли снігом попід смеречняком, дійшли до кінця й вернулися. На мое питання не віповідала.

— Он мама вже засвітила, — показує на свою хату. Засвітила й чекає. Тепер вона, знаєте, сіла на канапі, накинула на плечі теплу хустку, здригнулася й каже: — ух, яка холоднеча, а та пішла й десь там ціпить від холоду зуби. Вона дуже боїться за мене. Вона сидить тепер тихо, одинока. Тоненькі свої уста зложила рівно й тісно. Ах, яка комічна моя мама! Тато зовсім не такий. От це дійсно протилежності. Мою маму треба любити, але батько наш не вміє любити. Не вміє. Ні. Він... Він... Він завжди злий... і завжди не злий. Він страшенно крутий, твердий. Що захоче — зробить. У нього воля. Мама,, кажуть, сильно його кохала. Вона, кажуть, здібна була цілувати його черевики. От, як можна кохати.

А я не знаю, як можна так любити. Мені здається, що я... Ні, може я й любилаб. Так, я любилаб. Але я ще не любила. Я навіть нераз кажу: — Кіті. Можеш ти когось любити? Знаєш ти, що значить любов? Хм, відповідаю собі. Боже мій! Звідки я можу це знати? Як не любила. Маму люблю й люблю її. Вона комічна, але її не можна не любити. А чи любили ви кого?

Це питання впало на мене надто несподівано. Я мало не здригнув. Обличчя залилося гарячою кровю. На щастя вже темніло й вона не зауважила цього.

— Це мені тяжко сказати. Сам не знаю. Мені хочеться любити те, що дуже мені далеке.

— Їй-богу, це ви вичитали з якоїсь книжки, — сказала вона. Виж читаєте книжки? Правда? Такі комічні люди, як ви, завжди читають книжки.

— Невже я комічний?

— Не чіпляйтеся за слово. Я не те хотіла казати. Я хотіла питати вас, за що дістали того хрестика. А ви мовчите. Обіцяли й мовчите. Це негарно, пане Цокан. Цокан! Яке комічне прізвище. Ха-ха-ха! Цокан! Цо-кан. Їх кан, ду канст. Знаєте німецьку мову? Перекладіть: я вас люблю. Я хотіла це сказати одній людині й якось у мене не виходило. Чи.ом знаєш, хочеш і не можеш. Бувало й вам так?

(Дальше буде).

В кооперативі.

— Що ви мені за горщок продали!? Я всього раз кинула ним чоловікові в голову і він розбився!..

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за лютий 1936 року.

НОВИЙ ВІДДІЛ:

Зорганізовано новий відділ число 224, під назвою Тов. „Просвіта", в Сейлем, Масс.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 9. Ясківка Павло, Ясківка Петро.
В. 14. Плаксій Володимир.
В. 21. Гулачок Анеля, Коцан Микола.
В. 22. Любас Олекса.
В. 43. Держанович Олекса.
В. 44. Глущак Богдан.
В. 45. Лесюк Марія.
Б. 50. Борковська Анна, Каршен Йосифа.
В. 71. Кушнер Михайло.
В. 72. Беген Марія Алися.
В. 75. Ґіза Григорій.
В. 78. Зятик Григорій.
В. 83. Кончак Олена.
В. 85. Лотоцький Стефан.
Б. 86. Свалок Олекса.
В. 90. Максимів Василь, Максимів Михайло.
В. 94. Швалер Марта.
В. 97. Сагайдак Василь.
Б. 120. о. Білинський Володимир.
В. 138. Соляр Софія, Соляр Валис.
В. 141. Андрич Юрій, Гуц Юрій.
В. 143. Хрущ Йосиф.
В. 146. Хомяк Іван, Ніклович Андрій.
В. 151. Кароль Анна.
Б. 155. Бажан Василь.
В. 163. Сенів Микола.
В. 166. Іванцьо Стелла.
В. 189. Грабарович Анна.
В. 201. Голп Михайло.
В. 203. Козак Іван Володимир, Бойко С. Елсій, Кузак Д. Болодимир, Козак Катерина, Мачержак Василь, Мудрий Марія, Бойко С. Евгенія.
В. 204. Крочак Стефанія, Душник Володимир, Кібало Петро, Роман Олекса, Атаманець Стефан, Бабій Павлина, Богач Стефан.
В. 205. Хомко Павло.
В. 206. Коцик Василь.
В. 217. Стрілець Іван, Ґерула Михайло, Ганущак Микола, Ганчак Юлія.
В. 218. Стахура Петро.
В. 221. Хімняк Софія, Заплатинський Стефан, Хімняк Василь.
В. 224. Хомяк Павло, Костюк Іван, Ерха Адольф, Ерха Йосиф, Бакалець Володимир, Бурій Стефан.
В. 239. Ковальчик Анна.
Б. 269. Климців Анна, Климців Михайло, Климців Ксеня, Климців Катерина.
В. 275. Якимчук Ольга.
В. 277. Федина Михайло.
В. 280. Скалацький Стефан.
В. 281. Білінська Юлія.
В. 292. Кібзей Михайло, Кібзей Т. Амброз М. Д., Беньо Марія.
В. 300. Гумен Микола.
Б. 304. Грицовяк Іван
В. 310. Рибак Текля.
В. 312. Дебайло Петро.
В. 318. Нагірна Олександра
В. 335. Карнофіль Іван, Мудрик Василь.
В. 357. Бозьний Іван.
В. 361. Ліховська Олена, Остров Хачуна Марія, Сурмач Анастасія Лойк Михайло.
В. 369. Березяк Софія.
В. 371. Герман Леон.
В. 375. Яремко Олекса.
В. 388. Сорока Ілько.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Пих Анна, Барна Ева, Бойчук Михайло, Цап Анна, Цар Йосиф, Юрцеба Лесько, Полиняк Данило, Піта Михайло, Сметана Марко, Суровяк Осип, Товт Іван, Тирлич Нестор.
В. 5. Сінґура Іван, Комар Теодор Сембай Марія, Сембай Дмитро.
В. 8. Васклез Павло, Полипко Петро.
В. 9. Ковальчук Лука, Демянович Стефан.
В. 10. *Маряс Володимир, Погода Марія, Погода Іван.
В. 13. Легуняк Іван.
В. 25. *Угорчак М. Омелян, Авраменко Василь, Неприцький Ґрановський Олекса.
В. 28. Москалик Катерина, Ярисимчук Василь, Дубіцький Франко.
В. 31. Палик Іван, Васькович Михалина, Пограничний Михайло, Погранична Марія.
В. 43. Новицький Митрофан.
В. 46. Туранський Петро.
В. 47. Каспряк Анна.
В. 50. Дзяд Михайло, Дзяд Анастасія.
В. 61. Дебич Марія.
В. 65. Нагребецька Олена, Шиманський Михайло.
В. 74. *Мудрак Василь, *Мудрак Микола, Базилінський Никифор, Булій Марія, Мудрак Василь, Мундзякевич Антін, Булій Дмитро.
В. 78. Ваврашко Цецилія, Молочняк Петро.
В. 80. Кобіта Микола.
В. 82. Питак Анна, Питак Семко.
В. 83. Бабяк Софія.
В. 90. *Костів Стефан, *Скольськи Михайло, *Ковалншин Михайло, *Феґо Михайло, Лин Анастасія Ревацька Агафія, Ковальчук Микола, Данів Марія, Дудун Антонина Ковалишин Іван, Лин Іван, Надич Микола, Надич Олекса, Пукиця Олекса, Ревацький Мартин, Стуц Йосиф, Скольський Василь, Данів Іван Ігнатій, Дудун Михайло, Грабарович Василь, Лоштин Іван, Гоцинець Федор, Дзюґла Іван.
В. 96. Лесик Анна, Ціміхуд Стефан, Шуплат Михайло, Ручка Софія, Ручка Максим, Кухар Дмитро Костів Іван, Соболь Марія.
В. 100. Ґабля Теодор.
В. 102. Ґецар Ігнатій, Сіка Кузьма, Сіка Марія, Угрин Андрій.
В. 104. Копій Іван.
В. 124. Савка Катерина, Мелета Анна, Мелета Іван, Ґурняк Йосиф Ґурняк Анна.
В. 135. Цапар Марія, Жіз Текля, Жіз Стефан.
В. 155. Ласів Розалія, Ґоліновський Осип, Чабрак Михайло, Ласів Пилип.
В. 158. *Звір Маріян.
В. 159. Піндзола Теодор, Новак Анастасія.
В. 177. Заржицький Маріян, Зарицька Йосифа.
В. 186. Сухеня Феній, Сімонс Марія, Рущин Анна, Вацик Андрій.
В. 201. Конський Григорій.
В. 213. Куценка Юстина, Земняк Розалія, Кузенка Тимко, Зімняк Панько.
В. 214. Червоняк Петро, Червоняк Катерина.
В. 220. Кот Михайло, Томашевський Іван.
Б. 227. Корназ Олена, Цап Катерина.
В. 229. Волощук Катерина, Волощук Кирило, Славський Антін, Славський Олекса, Дочич Петро.
В. 231. Коваль Микола.
В. 266. Бабій Іван.
В. 268. Сеньків Онуфрій, Нендза Павло.
В. 270. Поронович Іван.
В. 271. Цюрос Дженій.
В. 282. Цимбрила Катерина.
В. 301. Гриньків Григорій, Мотлюк Микола, Коваль Прокоп, Гнагишин Параскевія.
В. 304. Попелюк Андрій, Гаравус Михайло, Гаравус Ксеня, Вернаївський Семен, Вернаївська Марія.
В. 310. Братівник Микола.
В. 317. Чернакович Марія, Крістов Наталія, Крістов Юрій.
В. 326. Своре Анна.
В. 327. Коваль Йосиф.
В. 352. Мелько Стефан, Левчишин Теодор, Мелько Анна, Левчишин Анастасія.
В. 361. Коверко Явдохія, Петровський Стефан, Козак Михайло, Семенів Андрій, Кулиба Дмитро.
В. 365. Ковальський Блашко, Бартник Яків, Ходан Іван, Ковальська Анастасія, Ковальський Блажій, Шпак Іван, Бах Дмитро.
В. 367. Рудий Павлина, *Коломиєць Іван, *Коломиєць Михайло, Коломиєць Анна, Коломиєць Тита, Рудий Терефон.
В. 368. Савечко Пилип, Савечко Текля, Ґжибовська Агнешка.
В. 369. Савчинець Анна.
В. 379. Кухар Петро.
В. 400. Вус Михайло, Віслоцький Іван, Шотик Константин, Шотик Елисавета.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 18. Пастернак Михайло.
В. 45. Ваврів Йосиф.
В. 113. Биланич Йосиф.
В. 141. Семенюк Володимир.
В. 199. Волюх Василь.
В. 259. *Когут Іван.
В. 272. Стасюк Володимир.
В. 283. Двораківський Андрій, Двораківська Анастасія.
В. 373. Павлюх Марія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 16. *Бандура Андрій.
В. 81. Кравчук Анна.
Б. 152. Бакун Ірина.
В. 161. Дуда Анна.
В. 171. Галичин Стефанія.
В. 175. *Трубілович Йосиф.
В. 333. Мончак Катерина.
В. 338. *Звірек Володимир.

ЧИСЛО ЧЛЕНІВ ПЕРЕНЕСЕНЕ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ:	Членів	Відділ:	Членів
1.	2	151.	1
10.	1	205.	1
12.	1	241.	2
47.	1	268.	2
65.	1	275.	2
78.	1	298.	1
83.	1	341.	1
111.	1	373.	1
114.	1	388.	1
143.	1		

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Раповий Володимир, Новак Фемій, Старинщак Петро.
В. 6. Федів Анна, Федів Анастасія, Федів Михайло.
В. 9. Свет Олена.
В. 10. Хвалик Фемія, Завидняк Мілько, Хвалик Семен.
В. 11. Шимко Анна.
В. 12. Олекса Анна, *Олекса Григорій.
В. 20. *Крупка Михайло, *Годяк Микола, Годяк Анна Анеля, Годяк Марія, Деленко Іван, Годяк Йосиф, Годяк Василь.
В. 31. Майкович Анна, Майкович Анна, Майкович Олекса.
В. 34. Папроцька Анна.
В. 38. Тиханич Іван, Тиханич Антонина, Тиханич Лука.
В. 39. *Татусько Йосиф.
В. 42. Лелет Мирослав.
В. 43. Лагода Василь.
В. 44. Локай Павлина.
В. 50. Дудуш Параскевія, Дудуш Григорій.
В. 56. *Вербицький Іван, Вербицька Марія.
В. 62. Холявський Григорій.
В. 65. *Пошивак Михайло.
В. 78. *Маціовський Франко, *Маціовський Станислав, Косинський Михайло, Ленов Іван, Тимчишин Марія.
Б. 81. Ракочий Іван.
В. 82. Гайдук Микола.
В. 84. Ґайда Олена, Ґайда Микола.
В. 86. Брезінська Анна, Брезінський Іван, Клачаний Петро.
В. 88. Палюх С. Іван.
В. 96. Годяк Ольга, Годяк Текля, Годяк Марія, *Годяк Володимир, Товарницька Анна, Товарницька Катерина, Годяк Іван, Годяк Анна, Король Стефан, Шугайло Катерина, Попитак Модист, Попитак Катерина, Кінцак Іван, Кінцак Марія, Шугайло Василь.
В. 104. Шкляр Софія.
В. 105. Владика Марія, Владика Пелягія, Ковалик Пазя, Владика Іван.
В. 108. Сковронський Михайло.
Б. 112. Попіль Антонина.
В. 123. Драган Розалія, Драган Дмитро.
В. 127. *Бурштинський Олекса, Бурштинська Марія, *Навосядлий Василь.
В. 132. Білінська Варвара, Білінський Семен.
В. 133. *Сута Яків.
В. 135. Марущак Андрій, Лазорышин Лука.
В. 140. *Рудик Іван, Рудик Іван.
В. 142. *Глух Йосиф, Думанський Іван.
В. 146. Поторока Семен.
В. 155. *Шпак Стефан, Шпак Розалія.
В. 156. Крамничний Василь.
В. 158. Балько Василь, Русин Олекса.
В. 159. Духняк Михайло.
В. 161. Гречун Ева, Жук Юстина, Кость Стефан, Кость Катерина, Гречук Теодор, Нагребецька Павлина, Нагребецький Йосиф.
В. 166. *Проць Михайло.
В. 168. Благий Іван, Благий Марія.
В. 169. Буч Ева.
В. 170. Марчишин Пилип.
В 1.76 Харидчак Петро.
В. 177. Онисько Олена, *Онисько Іван.
В. 185. Матійчак Евфрозина.
В. 193. Поточняк Михайло.
В. 198. Кавалець Текля.
В. 210. Завадовський Стефан.
В. 214. Завадовська Катерина, Новосядлий Станислав.
Б. 229. Мияк Іван.
В. 230. Присліпська Марія.
В. 234. Скоренька Анна.
В. 238. Чопек Катерина.
В. 242. Костишак Андрій, Юрковський Михайло, Бойчак Михайло, Рінго Андрій мол.
В. 247. *Косовський Іван, *Базилюк Іван.
В. 253. Мишоловська Катерина.
В. 259. *Гесорський Петро, *Трусяк Петро, Мочиловський Стефан, Ґвіздак Катерина.
В. 260. Ручинська Пелагія.
В. 263. Бусько Онуфрій.
В. 266. Сивик Стефан.
В. 268. Карачинська Стефанія.
В. 276. Коруна Явдохія, *Надзак Павло, *Скаський Володимир, Груна Теофілія, Хомош Марія, Гриневич Лесьо.
В. 278. Антонишак Іван.
В. 283. Юсков Іван.
В. 288. Мурикін Юрій.
В. 295. Ільчишин Катерина.
В. 299. Смерека Стефанія.
В. 304. Цар Петро.
В. 307. Карнаух Онисим, Прус Петро, Прус Анастасія, Карнаух Анна.
Б. 312. Дорош Катерина.
В. 316. *Парута Михайло.
В. 317. Ліщинська Марія.
В. 319. Бурич Гнат.
В. 324. Граб Марія.
В. 325. Савка Василь.
Б. 327. *Катола Петро, Бучко Андрій.
В. 331. Павчишин Анна.
В. 342. *Тилка Михайло.
В. 352. Скульський Іван, *Скульський Йосиф, Скульська Стефанія, Скульський Іван, Момот Іван, Скульська Катерина.
В. 355. *Ганківський Петро.
В. 361. Шевчук Володимир, Кобилінський Олекса, Шевчук Марія, Росько Ева, Ґула Йосиф, Шевчук Олена, Шевчук Іван, Лобас Танька.
Б. 365. Горват Текля, Горват Марія Галенда Анна.
В. 370. Лисий Михайло, Малішевський Андрій, Малішевська Анастасія, Гузар Константин, Ройка Марія. Ройка Іван.
В. 379. Плещенець Іван.
В. 381. Наконечна Олена.
В. 385. Алексійчук Тихон, Алексійчук Наталія.
В. 388. Лаверій Григорій.
В. 390. Пеленський Микола, Панчишин Анастасія.
В. 230. Присташ Катерина.
В. 237. Волк Марія.
В. 239. Дачів Кирило.
В. 242. Ільків Ігнатій.
В. 259. Щербатій Петро.
В. 310. Братівник Микола.
В. 338. Панчишин Катерина.
В. 361. Паламар Григорій.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 4. Пупчик Дмитро.
В. 59. Венґринович Володимир.
В. 97. Воднарчук Олекса.
В. 133. Стасюк Володимир.
В. 179. Павлюх Марія.
В. 204. Костинюк Дмитро, Речук Йосиф, Бартків Петро.
В. 206. Бардачевська Ксеня, Бардачевська Варвара, Бардачевський Стефан.
В. 207. Волюх Василь.
В. 233. Гаврилко Ірина.
В. 278. Сенюк Іван.
В. 292. Семенюк Володимир.
В. 300. Биланич Йосиф.
В. 308. Нищий Ева, Нищий Яків.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС.

В. 16. * Бандура Андрій.
В. 81. Кравчук Анна.
В. 152. Бакун Ірина.
В. 161. Дуда Анна.
В. 171. Галичин Стефанія.
В. 175. *Трубілович Йосиф.
В. 333. Мончак Катерина.
В. 338. *Жвірек Володимир.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 181. Совецька Анна, Совецький Йосиф.
В. 247. Качмар Стефан.
В. 332. Горін Ілько.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ВИПЛАЧЕНИМ ОБЕЗПЕЧЕННЯМ:

В. 1. Нірий Марія.
Б. 181. Клован Варвара.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 1. Демчак Іван.
В. 63. Пайо Параска.
В. 78. Зятик Катерина.
В. 85. Мамрич Марія.
В. 122. Хруняк Юрій.
В. 129. Ярська Марія.
В. 174. Марасник Яцко.
В. 202. Гуманеча Марія.
В. 217. Борошевський Теодор.
В. 247. Косовський Григорій.
В. 317. Кіщак Розалія.
В. 355. Вайда Параска.
В. 357. *Возьний Іван.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 1. Пеляк Максим.
В. 12. Корін Артемій.
В. 25. Гела Андрій.
В. 51. Хробак Антін.
В. 64. Миленький Іван.
В. 81. Кравчук Данило, Буката Олекса.
В. 102. Щур Теодор.
В. 105. Войтко Іван.
В. 140. Литвин Олекса.
В. 145. Сливчук Юстина.
В 169. Угар Анастасія.
В. 172. Козакевич Іван.
В. 182. Попович Іван.
В. 198. Лисяк Марія.
В. 200. Харишин Паранька.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком лютого 1936 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	20,881
В місяци лютім 1936 р. принято нових	94
В місяци лютім 1936 р. принято наново	184
В місяци лютім 1936 р. принято з переступними листами	10
В місяци лютім 1936 р. принято з інших кляс	8
В місяци лютім 1936 р. перенесено зі старого до нового роду обезпечення	23
Разом	21,200
В місяци лютім 1936 суспендовано	192
В місяци лютім 1936 р. відійшли з преступ. листами	19
В місяци лютім 1936 р. відійшли до інших кляс	8
В місяци лютім 1936 р. перенесено зі старого до нового роду обезпечення	23
В місяци лютім 1936 р. відійшли на безпл. продовження	5
В місяци лютім 1936 р. відійшли зі своротом в готівці	11
В місяци лютім 1936 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	2
В місяци лютім 1936 р. померли	25
Разом	285
З кінцем лютого 1936 р. в У. Н. С. було дорослих членів	20,915

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД

В клясі Д.	на $ 100	1
В клясі А.	на $ 250	14
В клясі А.А.	на $ 500	158
В клясі В.	на $ 750	27
В клясі С.	на $1000	322
В клясі В.В.	на $1500	9
В клясі С.С.	на $2000	3

НОВІ РОДИ.

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	345
В клясі О-1000	на $1000	267
В клясі О-1500	на $1500	3
В клясі О-2000	на $2000	2
В клясі О-2500	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	600
В клясі Р-1000	на $1000	428
В клясі Р-1500	на $1500	4
В клясі Р-2000	на $2000	3
В клясі Р-2500	на $2500	—
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	413
В клясі Е-1000	на $1000	163
В клясі Е-1500	на $1500	3
В клясі Е-2000	на $2000	—
В клясі Е-2500	на $2500	—
В клясі Е-3000	на $3000	—

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

В клясі W- 500	на $ 500	740
В клясі W-1000	на $1000	1,852
В клясі W-1500	на $1500	3
В клясі W-2000	на $2000	3
В клясі W-3000	на $3000	1

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 100	на $ 100	5
В клясі Т- 250	на $ 250	245
В клясі Т- 500	на $ 500	4,405
В клясі Т- 750	на $ 750	666
В клясі Т-1000	на $1000	9,942
В клясі Т-1500	на $1500	225
В клясі Т-2000	на $2000	62
Разом		20,915

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 11. Яцинич Ірина.
В. 21. Підкорчемний Воолдимир.
В. 85. Поливка Теодор, Самець Розалія.
В. 86. Онуащк Долорес.
В. 105. Свистун Теодор Іван, Свистун Олекса Григорій.
В. 171. Сцібайло Любомира Оксанна, Лотович Лев Михайло.
В. 201. Чабінак Марта.
В. 204. Стайнер Вівіян Зазулінський, Чарнецька Ольга, Богач Володимир.
В. 217. Ганущак Катерина, Ганущак Йосифа, Ганущак Розалія Марія.
В. 223. Мельник Ірина, Мельник Юрій.
В. 230. Васько Данило, Васько Ольга.
Б. 231. Петрофф Теодор, Солдзак Михайло, Солдзак Катерина, Солдзак Теодор, Солдзак Микола.
В. 257. Тхір Ілько.
В. 269. Климців Марія.
В. 303. Сабік Марія, Куземчак Розалія Марія, Куземчак Елисавета Джійн.
В. 357. Возьний Іван, Возьна Кароля Джійн.
В. 631. Панчишин Анна, Панчишин Олена, Сойка Борис.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 33. Дороцький Іван.
В. 47. Мальчук Ольга, Шкільна Анна.
В. 50. Дзяд Михайло, Дзяд Дмитро.
В. 80. Кобіта Адам Йосиф, Кобіта Марія, Кобіта Михайло, Кобіта Анастасія.
В. 96. Собіль Володимир, Собіль Олена, Левицька Олена, Левицький Михайло, Соболь Емілія, Собіль Анеля, Ціміхуд Володимир.
В. 102. Сіка Стефан, Угрин Е. Олена, Угрин Д. Олекса, Сіка Розалія Сіка Юстина.
В. 214. Червоняк Анна, Червоняк Марія.
В. 227. Циктич Григорій.
В. 229. Дохич Артер, Дохич П. Омелян.
В. 263. Зарічний Юрій, Зарічна Юлія.
В. 271. Цюрос Володимир мол.
В. 276. Коруна Катерина.
В. 326. Сворень Василь, Сворень Михайло.
В. 332. Зайшлий Стефан, Зайшлий Олена, Зайшлий Марія, Зайшлий Анна, Зайшлий Михайло.
Б. 338 Грицько Антін, Грицько Марія, Грицько Сузанна, Грицько Михайло, Грицько Петро.
В. 352. Ковалиц Володимир, Мелько Стефан, Мелько Стефанія, Мелько Марія, Мелько Катерина, Мелько Йосиф, Мелько Анна.
В. 367. Коломиєць Анастасія, Коломиєць Марія, Коломиєць Розалія, Коломиєць Стефан, Рудий Річард.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 347. Гатала Ольга, Гатала Іван, Тимчій Калина.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 6. Федів Катерина, Федів Микола, Федів Стефан.
В. 7. Шолтис Йосиф, Шолтис Микола, Шолтис Павлина.
В. 8. Сверет Михайло, Сверет Микола.
В. 11. Шимко Іван.
В. 20. Годяк Йосиф, Годяк Елисавета.
В. 24. Кудла Микола, Кудла Петро.
В. 43. Стромчинський Владислав.
В. 52. Грінюк Кароль.
В. 65. Пошивак Катерина, Пошивак Олена, Пошивак Іван, Пошивак Юлія, Пошивак Ольга, Пошивак Стефан.
В. 81. Ракоча Марія, Ракоча Стефанія.
В. 83. Кульчинська Юлія, Кульчинський Михайло.
В. 84. Ґайда Марія.
В. 86. Березінська Ірина, Березінська Ольга.
В. 88. Качмар Йосиф, Качмар Михайло, Запотоцька Параскевія.
В. 96. Годяк Мілька, Годяк Йосиф, Кінцак Василь, Кінцак Стефан, Магавен Бернада, Шугайло Іван, Шугайло Анна, Шугайло Антін.
В. 105. Владика Михайло, Владика Володимир, Владика Іван, Владика Емілія, Владика Юлія, Владика Катерина, Владика Олена, Владика Анна.
В. 123. Драган Іван, Драган Йосиф, Драган Володимир.
В. 124. Сосновський Йосиф, Сосновська Анна, Сосновська Марія, Сосновський Михайло, Щербата Юлія, Щербатий Йосиф.
В. 140. Рудик Юлія, Рудик Михайло, Темник Ірина.
В. 142. Кріль Ґлорія, Андрошенко Михайло, Андрусечко Олена, Андрусечко Анна.
В. 164. Пухир Ольга.
В. 168. Блага Анна, Блага Сабіна, Блага Ольга.
В. 170. Лазорко Василь, Лазорко Омелян.
В. 204. Ґелетій Йосиф.
В. 229. Притула Марія.
В. 242. Рінґо Анна, Мацей Анна, Мацей Володимир.
В. 253. Мішоловський Петро, Мішоловська Анна, Мішоловська Марія, Мішоловська Розалія, Мішоловський Андрій.
В. 259. Мочаловський Андрій.
В. 266. Бодак Софія.
В. 312. Дорош Павло, Дорош Давид.
В. 352. Скульський Володимир, Скульський Іван, Скульська Олена, Скульська Софія, Скульський Станислав, Скульська Ґедвіґа, Скульська Катерина, Скульський Франко.
В. 361. Лобас Катерина, Лобас Юлія, Шевчук Богдан, Шевчук Софія, Шевчук Ксеня, Панчишин Михайло, Кутний Кароль, Кутний Бронислав.
В. 370. Малішевська Ольга, Малішевська Лідія, Малішевський Володимир.
В. 379. Плашанець Розалія.
В. 381. Наконечна Софія.
В. 385. Алексійчик Сергій.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 97. Боднарчук Фред, Боднарчук Павло.
В. 147. Яромий Патрися Марія, Крамар Олена, Крамар Юрій, Крамар Анна.
В. 278. Сенюк Михайло, Сенюк Анна, Сенюк Марія, Сенюк Олекса.
В. 296. Триш Софія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 9. Ясківка Петро, Ясківка Павло.
В. 21. Коцан Микола, Ґулачок Емілія.
В. 44. Глущак Богдан.
В. 45. Лесюк Марія.
В. 50. Каршен Йосифа
В. 72 Беген Марія.
В. 78. Зятек Григорій.
В. 85. Лотоцький Стефан.
В. 94. Швалер Марта.
В. 97. Сагайдак Басиль.
В. 151. Король Анна.
В. 163. Сенів Микола.
В. 189. Грабарович Анна.
В. 204. Крочак Стефанія.
В. 205. Хомко Павло.
Б. 206. Косик Василь.
В. 275. Якимчак Ольга.
В. 292. Беньо Марія.
В. 300. Гумен Микола.
В. 310. Рибак Текля.
В. 369. Березяк Софія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 347. Тимчій Калина, Гатала Іван, Гатала Ольга.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 256. Махно Марія.
В. 151. Клеман Надія, Клеман Любка.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ІЗ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 217. Стрілець Іван.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком лютого 1936 р. було в У. Н. С. дітей членів	8,543
В місяци лютім 1936 р. принято нових	47
В місяци лютім 1936 р. принято наново	54
В місяци лютім 1936 р. принято з інших кляс	3
Разом	8,647
В місяци лютім 1936 суспендовано	105
В місяци лютім 1936 р. відійшли з переступними листами	11
В місяци лютім 1936 р. відійшли до старших чл. У. Н. С.	23
В місяци лютім 1936 р. відійшли до інших кляс	3
В місяци лютім 1936 р. відійшли на безпл. продовження	3
В місяци лютім 1936 р. відійшли зі зворотом в готівці	1
Разом	146
З кінцем лютого 1936 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	8,501

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В класі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	6,780
В класі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	1,676
В класі 3-ій за 50 цнт. місячної вкладки	45
Разом	8,501

УВАГА.

Ті повнолітні члени та члени Молодечого Департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за лютий 1936 року суспендованими, якщо бажають бути принятими наново в члени У. Н. Союза, повинні зголоситись до своїх відділів у протягу трицятьох (30) днів від дня опублиқування отсього повідомлення про їх суспензу та заплатити залеглі вкладки й інші належитости секретарям своїх відділів. Коли цього не зроблять до трицятьох днів від дня отсього повідомлення, то опісля будуть автоматично виключені з відділу і з Союза та втратять усі членські права, запомоги і привілеї, з винятком тих прав, які є застережені в нових родах обезпечення. Такі самі права й обмеження відносяться також до тих членів, які на протязі лютого 1936 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших правно існуючих відділів У. Н. Союза.

Дано в Джерзи Сіти, Н. Дж., дня 13-го лютого 1936 р.

Дм. Галичин, гол. рек. секр.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ЙОНГСТАВН, О.

Шевченківський концерт.

В неділю, дня 8. березня йонгставська громада відсвяткувала врочисто память 75-літних роковин смерти нашого генія Тараса Шевченка. Погода не дописала, але людей було на концерті досить. Заряд спочивав в руках гром. Івана Павловського, голови Злучених Організацій, що приготовляли програму разом з іншими членами уряду.

В концерті виступили три хори: хор дитячий, хор „Боян" при укр. греко-кат. церкві під управою п. Л. Кухтина і хор „Бандурист" від укр. прав. церкви під проводом п. Т. Кольонського. З найбільшим зацікавленням вслухувалися старші в гарні декламації на ших діточок, що деклямували вірші, підібрані до свята.

Головною атракцією було те, що надіялися відвіту п. Евгена Ляховича, що недавно приїхав з Европи. Шановний гість приїхав з Клівленду разом з адвокатом п. О. Малицьким, предсідником Контрольної Комісії У. Н. Союза. З ними приїхали ще інші гості з Клівленду, а то громадяні Т. Грицей, І. Попович, І. Яцишин і Анна Трусь.

З гостей забрав слово в англійській мові п. Малицький і виголосив знамениту промову про Шевченка для молоді.

Знову п. Ляхович виголосив довший реферат про творчість Шевченка, прикувавши своєю промовою всіх слухачів до себе.

Обидві промови так припали людям до розуму і серця, що їх скоро не забудуть. Опісля були співи, з якими виступили: панна Лінінська, Миждич і Павелко. Сопранове сольо відспівала пані Марія Дяків. Дуети: панна Кіхтин-Дяків, Федина і Пашовик.

Говорив ще о. В. Дяків, підкресливши особливо патріотизм таких працівників як п. Малицький і інші, що не жалують труду і прибувають з охотою на українські віча чи концерти. А тим можуть бути примїром для нашої інтелігенції.

Всім гостям, а в першу чергу виконавцям програми, бесідникам, учителям, хорам і солістам подякував ще окремо п. Павловський в імені Злучених Організацій. Концерт випав надзвичайно гарно, а публика висказувала свое задоволення рясними оплесками, якими обдарювала виконавців програми. Свято закінчено національним гимном. Дохід виносив $62.05, а розхід $30.94. Чистий дохід у сумі $31.11 вислано на Рідну Школу через Обєднання.

Вечором відбувся в церковній галі відчит п. Е. Ляховича для членів ОДВУ і симпатиків. Зібрання відкрив гром. Михайло Савчак, предсідник відділу ОДВУ. Відчит був дуже інтересний, бо порушував положення в рідним краю і в Европі та виясньовав ідеольогію націоналістів. Питання ставили: С. Ворожбит, І. Кравець та І. Павловський. Переведено збірку, яка принесла $13.25. Розхід $5, а решту вислано до Централі ОДВУ на визвольну боротьбу.

Жертвували по $1: І. Дубінський, О. Малицький, Д. Сухар, о. Іван Забава, Іван Павловський; по 50 ц.: П. Стахура, І. Даровський, Ст. Ворожбит, Іван Іванчук, І. Стахура, З. Гнатів, М. Бурка, В. Павлик Ст. Терлецький; по 25 ц.: Т. Ворожбит, Ів. Попович, Л. Кухтин, З. Ворожбит, С. Середніцький, Т. Дідовський, Ів. Гнатишак, М. Ткачишин, І. Кравець, І. Сухий, И. Білик, И. Поточний, а решта дрібними.

І. Павловський, предс.;
М. Кіхтин, касієр;
И. Поточний, секр.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Трентон, Н. Дж. — До коляди додається: Іван Щипанський $1 на визвольну боротьбу і Петро Стадник 50 ц.

Міннеаполіс, Мінн. — Жертви зі Свята Злуки і протестаційного віча виносять $18.75. Між жертводавцями має бути п. П. Корсуновський $1. На народню ціль по оплаченню розходів лишилося $8.15.

І. П., Рочестер, Н. И. — Поміщуємо тільки з народнього життя. Про такі справи можнаб писати якби були злучені з народньою справою чи з якою збіркою на народні цілі. Так як Ви написали надається добре для часопису, присвяченого релігійному життю.

Ню Йорк, Н. И. — Має бути в подяці за запомогу: Йосиф Катулька, член 361 від. У. Н. Союза.

Дітройт, Міш. — У списі коляди Ц. К. будови дому відділів У. Н. Союза має бути: М. Лишак $5, А. Цюрак $1.

Несподіванка.

— Чому ви такі сердиті, пане Крупарчук?
— Уявіть собі, мій бухгальтер просив мене вчора, щоби я звільнив його, бо хоче йти на похорон бабусі. Я сказав йому, що дозволяю йому та що піду з ним разом.
— Ну і що?
— І той драб дійсно пішов на похорон бабусі!

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ОЗОН ПАРК, Н. И.

Добрий звичай.

В нашому народі від недавнього часу почав набирати права горожанства гарний звичай пошанування активніших громадян за їх щиру працю в даній громаді.

Це ознака, що в нас йде до кращого, що всякі непотрібні тертя і зависти уступають місця гарній та культурній поведінці громадян.

Подібне мало місце і в нашій громаді в Озон Парку. Від пятьох років існує в нас жіноча організація Союз Українок, відд. 21 С.У.А., який за час свого існування немало причинився до оживлення народнього життя в громаді.

За той час товариство уладило багато імпрез, з яких дохід ішов завжди на пекучі народні потреби, як у старім краю так і тут в Америці.

Найбільше труду над розвоєм товариства та оживленням його роботи поклала довголітня секретарка, пані Олена Швед.

Вона своєю ввічливістю та щирою й безкорисною працею потрафила зеднати всіх громадянок біля громадської праці.

Зате громадянки, — з нагоди 15-ліття її вінчання з п. Михайлом Шведом, вшанували її працю, влаштовуючи їй, як несподіванку гарне приняття, з гарним подарунком, а не в неділю, 9 лютого 1936 р. Був це вислів признання за їх дотеперішню діяльність в користь громади і народньої справи. Додам, що п. Михайло Швед є довголітнім урядником українсько-американського клюбу.

Гарно і святочно причепурили членкиці приміщення горожанського клюбу, як теж приготовано смачні перекуски.

Предсідниця, пані Павчакова, привитала солензіантів і гостей відповідною до хвилі промовою, закінчуючи многоліттєвим та побажанням, щоби панство Шведи й надалі так щиро трудилися для свого народу.

Опісля промовили пані Танчакова і Орлянова, та громадяни Ю. Павчак, Костишин, Н. Танчак, Я. Жатковський і Д. Великанович. Опісля п. Танчак знову згадав за наших революціонерів, які заховувались по геройськи на варшавськім процесі та попросив датків на політичних вязнів.

На його поклик зложили: Михайло й Олена Швед $2, а по $1: Н. Танчак, П. Павчак, Д. Великанович, Евгенія Орлян, В. Костишин, М. Дзядзьо, О. Паращук, Анна Лавич; по 50 ц.: А. Карпович, Р. Парпан, Я. Жатковський, Б. Кошиловський. Разом $12, які рішено вислати через Обєднання по половині на політичних вязнів і на інвалідів української армії.

Тутешній.

МЕНЧЕСТЕР, Н. Г.

Письмо і жертва молодої дівчинки.

Ой не тішся ляше, що по Збруч, то наше! Оту пісню, яку і ми тут співаємо, співали певно нераз оті наші герої, про яких ми і тут так багато чуємо. Мені здається, що її співали і Крупа і Мельничук, і Шеремета і Головінський. І ті студенти і студентки, що їх засудили у Варшаві. Так мені здається. Бо сама відчуваю, що та пісня глибоко ввійшла в серце тої тут родженої нашої молоді, що ту пісню зрозуміла. Тому і так радо вона її співає.

Мені мої товариши зробили несподіванку і заспівали мені цю пісню на мої 14 уродини. Сумні ті уродини, бо татуньо забув, коли пейду до дому приніс. Та мамуня так подарувала мені $1, а товаришки зложили другого доляра. І оті два доляри посилаю до редакції „Свободи", щоб їх передати до Обеднання для тих, що нам показують шлях до визволення, для тих, що так по лицарськи вдержали на варшавськім суді. Бо як ми всі так будемо держатися, тоді дійсно задрожить Варшава, як співаємо в пісні. І кличу до всіх моїх ровесниць на землі Вашингтона, щоб допомагали, чим можуть, щоб чимскорше настав той час, коли та пісня буде гомоніти на вільній Україні.

Катерина Петричкович.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 28. лютого 1936 р. помер Петро Щербатий, член братства Рожд. Пр. Богородиці, 259 від. У. Н. Союза в Савт Сайд, Шікаго, Ілл. Покійний походив зі села Вапівці, повіт Перемишль, Галичина. Покійний полишив жінку Катерину і четверо дітей: двох синів і дві дочки. Усі належать до братства і У. Н. Союза. Покійний був щирим українцем і брав живу участь в народніх справах і щиро працював для братства і У. Н. Союза. Був одним з тих членів, котрі заснували церковну громаду і був першим секретарем. Старався і помагав при заложенню Спілки Будівельної Позичкової під назвою Запорожжя, секретарював більш як 15 літ в тій спілці. Завдяки його праці, разом з дирекцією, та Спілка є одною з найкращих українських Спілок у стейті Ілинойс. Був членом організації ОДВУ, від. 46-го. Тяжка недуга перервала нитку життя щирого українця і патріота. Похорон відбувся у вівторок, дня 3-го березня, в кр. гр.-кат. церкві Рожд. Пр. Богородиці при 50-тій і Павліна вулиці при участи майже цілої громади і членів свого відділу та багато чужинців, котрі знали покійного. Похоронне богослуження відправив парох о. д-р О. Ковальський. На Службі Божій співав квартет українських козаків п. Василя Музики. Прощальне слово сказав о. д-р О. Ковальський. Тлінні останки покійного зложено на цвинтарі Воскресения на родинній площі. Похороном занимався український погребник Василь і Марія Музика.

Хай чужа земля, щирий друже і брате, буде тобі пером.

За Уряд Братства:
Василь Горинець, предс.;
Теодор Пелех, касієр;
Олекса Олешко, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ТАРЗАН І ОГНЕННІ БОГИ. (120)

Суворий Маседон, ґенерал південних канаанітів, приказав відвести бранців до гаю Іскандра, де мали відбутися важні церемонії. Тут, як казала старинна легенда, мав їм обявитися з неба Іскандер...

...Тарзан збудився з короткого сну, відчуваючи якийсь неспокій. Він роздув ніздрі та втягнув глибоко повітря. Ах! Тепер він знав, що його збудило. Вітер пересунувся й до його носа долетів запах людей, таких людей, яких він іще ніколи не бачив!

З характеристичною собі цікавістю він почав розслідкувати, і скоро уже міг почути дикі окрики. Потім він побачив у віддалі село південних канаанітів, а потім гайок, з котрого доходили дикі окрики.

Він дійшов до гаю і сховався серед гилля дерев. Під собою він бачив лейді Бет та Джерія, оточених сторожею та ворожою юрбою. Він знав, що і його і їх положення було повне небезпеки. Він крикнув до них: „Відваги, Тарзан вернувся!"